

vilde si ge om dem, der arbejdede for, at dette Botum skulde tages, og derfor ogsaa indsatte dette Forbehold, at de stillede det op deels som et Skærmbærdt for sig selv, deels for derved at lokke Andre til at stemme for Beslutningen. Jeg troer, at man er berettiget til at gaee ud fra, at de have betragtet Forbeholdet som noget Alvorligt, og at de ogsaa, hvis Mulighed derfor indtræder, ville søge at virke til, at det kan faae Betydning. De øvrige Punkter, der ere bragte under Dmtale, ligge efter min Betragtning aldeles udenfor nærværende Forespørgsel, og jeg skal derfor ikke paa dette Sted yttre Noget derom.

Sfcherning: Den ærede sidste Taler har, faa at si ge, lagt en ny Betydning ind i Forespørgslen og har paa en vis Maade igjen bragt den i Bevægelse. Kunde jeg antage det for muligt, at Regjeringen vilde udtale sig ligeoverfor den Betydning, som det ærede Medlem saaledes har lagt i Forespørgslen, og som, saa at si ge, om end paa en middelbar Maade, støvner Regjeringen derhen, hvor den ikke kan udtale sig, saa skulde jeg have ti et; men ligeoverfor denne, for os selv saa skadelige Stilling troer jeg, at det er nødvendigt endnu eengang at tage Ordet i denne Sag. Eiheller skulde jeg have begjært Ordet, dersom det ærede Medlem for Maribo Amts Ape Valgfreds (Monrad), som har en langt større Dygtighed end jeg, til at behandle Spørgsmaal af den Art, var her tilstede, men han har maattet forlade Salen i vigtige Forretninger, og jeg vil derfor forsøge, om det ikke skulde lykkes mig at gjøre idetmindste en deel af Thingets ærede Medlemmer begribeligt, hvor vanskelig og farlig vi gjøre Stillingen, og hvor lidet vi støtte den ved alle si ge Forsøg (Grundtvig: Nei, meget!). Ja, det ærede Medlem, som spadserer paa Gulvet, har den fulde Overbeviisning, at der ingen Fare er; jeg vilde ønske, at han stod i Spidsen for Regjeringen, for at han, da enten kunde komme til den Overbeviisning, at der er Vanskelighed, som man maa lempe sig efter, eller at han overvandt dem. Han har aldrig mødt den Slags Vanskeligheder i sit Liv, han har aldrig været kaldet til at forsøge

si ne Kræfter paa noget meget Alvorligt af den Art. (Grundtvig: Na!). Nei, hvad der er skeet hidtilbægs af ham har man tillagt en større Betydning, end det i Virkeligheden fortjener — men jeg skal ikke fortsætte denne Samtale. Vi komme nødvendigvis dog engang endnu tilbage paa Forbeholdet (Forudsætningen), og der maa jeg afgive den Erklæring, som man ogsaa vil finde i mine Ord, at jeg paa ingen Maade har sagt, at Ingen af dem, som have været med at stille dette Forbehold, har troet alvorligt derpaa; jo, jeg troer paa de Troende, jeg er overbevist om, at der gives Folk i Verden, som troe, uden at kunne see; men jeg har den høie Overbeviisning om, Mange af deres Kløgt, dybere Indsigt og Verdens-Erfaring, som meest have havt med dette Forbehold, at bestille, at de efter min Overbeviisning aldrig alvorligt have troet paa, at det skulde kunne faae Betydning; men jeg bebrejder dem ikke, at de have brugt det, naar de have brugt det i den Overbeviisning, at det var i en god Hensigt og for at naae et nyttigt Maal. De have maastee ikke engang tænkt sig de Misgreb, det kunde friste til, de Misbrug, som det siden kunde blive benyttet til, og som man nu er ilav med at benytte det til. Det er først, efterat de faae dette, at det falder dem ind, at det havde været bedre at forsøge si ne Kræfter paa selve Sagen, uden at benytte dette Midde til, at vinde Stemning for sig. Det ærede Medlem (J. A. Hansen) siger: Ganske sikkert har „Forbeholdet“ Intet at betyde, saalænge Regjeringen ikke anerkjender det — han kalder det et „Forbehold“; det er en urigtig Benævnelse, det er en „Forudsætning“; var det et „Forbehold“, saa maatte det staae i Indledningen til den af Kongen underskrevne Fællesforfatning, men det staaer der ikke, det har ikke ved nogen som helst Leilighed faaet det mindste Præg af et Forbehold. Det er, som sagt, en „Forudsætning“, og nu siger det ærede Medlem, at denne Forudsætning ganske vist ingen Betydning faaer, medmindre Regjeringen slutter sig dertil, men saa siger han kan det faae en stor Betydning; men nu er det jo ganske simpelt saaledes, at Regjeringen ikke kan komme til at slutte sig til denne